

DISCURS DAVANT LA 60a ASSEMBLEA GENERAL DE LA ORGANITZACIÓ DE NACIONS UNIDES (ONU)

Hugo Chávez Frías
Nova York, dijous, 15 de setembre de 2005

www.analitica.com

Excel·lències, amigues i amics, molt bona tarda:

El propòsit original d'aquesta reunió ha estat desvirtuat totalment. Se'ns ha imposat com a centre del debat un mal anomenat procés de reformes, que relega a un segon pla lo més urgent, el que els pobles del món reclamen amb urgència, com és l'adopció de mesures per a enfrontar els veritables problemes que obstaculitzen i impedeixen els esforços dels nostres països pel desenvolupament i per la vida.

Cinc anys després de la Cimera del Mil·lenari, la crua realitat és que la gran majoria de les fites dissenyades, tot i que ja eren de per sí modestíssimes, no seran assolides.

Preteníem reduir a la meitat els 842 milions d'afamats per a l'any 2015. Al ritme actual la fita s'aconseguiria a l'any 2215. A veure qui de nosaltres estariem allà per a celebrar-ho, si és que l'espècie humana aconsegueix sobreviure a la destrucció que amenaça al nostre medi ambient.

Haviem proclamat l'aspiració d'aconseguir al 2015 l'ensenyament primari universal. Al ritme actual la fita s'assolirà després de l'any 2100, preparem-nos doncs per a celebrar-ho.

Això, amigues i amics del món, ens porta de manera irreversible a una amarga conclusió: les Nacions Unides han esgotat el seu model, i no es tracta simplement de procedir a una reforma, el segle XXI reclama canvis profunds que sols són possibles amb una refundació d'aquesta organització. Això no serveix, s'ha de dir, és la pura veritat.

Aquestes transformacions, a les que des de Venezuela ens referim, al món, tenen per a nosaltres, des del nostre punt de vista dos temps: l'immediat, el d'ara mateix, i el dels somnis, el de la utopia; el primer està marcat pels acords llastrats pel vell esquema, no el defugim, i portem, inclús, propostes concretes dins d'aquest model en el curt termini. Però el somni d'aquesta pau mundial, el somni d'un nosaltres que no avergonyeixi per la fam, la malaltia, l'analfabetisme, la necessitat extrema, necessita -a més a més d'arrels- ales per a volar. Necessitem ales per a volar, sabem que hi ha una globalització neoliberal atterradora, però també existeix la realitat d'un món interconnectat que hem d'enfrontar no com un problema sinó com un repte, podem, sobre la

base de les realitats nacionals, intercanviar coneixements, complementar-nos, integrar mercats, però a la vegada hem d'entendre que hi ha problemes que ja no tenen solució nacional, ni un núvol radioactiu, ni els preus mundials, ni una pandèmia, ni l'escalfament del planeta o el forat de la capa d'ozó són problemes nacionals.

Mentre avancem cap a un nou model de Nacions Unides que faci cert i seu aquest nosaltres dels pobles, hi ha quatre reformes urgents i irrenunciables que portem a aquesta Assemblea. La primera, l'expansió del Consell de Seguretat tant en les seves categories permanents com en les no permanents, donant entrada a nous països desenvolupats i a països en desenvolupament com a nous membres permanents. La segona, la necessària millora dels mètodes de treball per a augmentar la transparència i no per a disminuir-la, per a augmentar el respecte i no per a disminuir-lo, per a augmentar la inclusió. La tercera, la supressió immediata, seguim dient-ho des de fa sis anys des de Venezuela, la supressió immediata del veto en les decisions del Consell de Seguretat, aquest vestigi elitesc és incompatible amb la democràcia, incompatible amb la sola idea d'igualtat i de democràcia. En quart lloc l'enfortiment del paper del Secretari General, les seves funcions polítiques en el marc de la diplomàcia preventiva, ha de ser consolidat. La gravetat dels problemes convoca a transformacions profundes, amb les meres reformes no n'hi ha prou per a recuperar el nosaltres que esperen els pobles del món, més enllà de les reformes reclamem des de Venezuela la refundació de Nacions Unides, i com bé sabem a Venezuela, per les paraules de Simón Rodríguez, el Robinson de Caracas: "O inventem o errem".

En la reunió del gener passat d'aquest any 2005 vam estar al Fòrum Social Mundial a Porto Alegre, diferents personalitats allà van demanar que la seu de Nacions Unides sortís d'Estats Units si és que continuen les violacions a la legalitat internacional per part d'aquest país. Avui sabem que mai existiren armes de destrucció massiva a Iraq, el poble estadunidenc sempre ha estat molt rigorós amb l'exigència de la veritat als seus governants, els pobles del món també: mai hi hagué armes de destrucció massiva i tot i així, i per damunt de Nacions Unides, Iraq fou bombardejat, ocupat i continua ocupat. Per això proposem que aquesta Assemblea que Nacions Unides surti d'un país que no és respectuós amb les pròpies resolucions d'aquesta Assemblea. Algunes propostes han assenyalat a una Jerusalem convertida en ciutat internacional com una alternativa. La proposta té la generositat de proposar una resposta al conflicte que viu Palestina, però potser tingui arestes que facin difícil dur-lo a terme. Per això portem a aquí una altra proposta, ancorada en la Carta de Jamaica, que va escriure Simón Bolívar, el gran Alliberador del Sud, a Jamaica, al 1815, fa 190 anys. Allí Bolívar proposà la creació d'una ciutat internacional que servís de seu a la idea d'unitat que plantejava. Bolívar era un somniador que somnià el que són avui les nostres realitats.

Creiem que ja és hora de pensar en la creació d'una ciutat internacional aliena a la sobirania de cap Estat, amb la força pròpia de la moralitat de representar a les Nacions del món, però aquesta ciutat internacional ha de reequilibrar cinc segles de desequilibri. La nova seu de Nacions Unides ha d'estar al Sud, "El Sud també existeix!", va dir Mario Benedetti. Aquesta ciutat que pot existir ja, o

podem inventar-la, pot estar on es creuen varies fronteres o en un territori que simbolitzi al món, el nostre Continent està en disposició d'oferir aquest sòl sobre el que edificar l'equilibri de l'univers del que parlà Bolívar al 1825.

Senyores, senyors, enfrontem avui una crisi energètica sense precedents, en el món, en la que es combinen perillosament un imparable increment del consum energètic, la incapacitat d'augmentar l'oferta d'hidrocarburs i la perspectiva d'una declinació en les reserves provades de combustibles fòssils. Comença a esgotar-se el petroli.

Pel 2020 la demanda diària de petroli serà de 120 milions de barrils, amb la qual cosa, inclús sense tenir en compte futurs creixements, es consumiria en 20 anys una xifra similar a tot el petroli que ha gastat la humanitat fins al moment, lo qual significarà, inevitablement, un augment en les emissions de diòxid de carboni que, com se sap incrementa cada dia la temperatura del nostre planeta.

Katrina ha estat un dolorós exemple de les conseqüències que pot portar a l'home ignorar aquestes realitats. L'escalfament dels oceans és, a la vegada, el factor fonamental rere del demolidor increment en la força dels huracans que hem vist en els últims anys. Valgui la ocasió per a transmetre un cop més el nostre dolor i els nostre pesar al poble d'Estats Units, que també és un poble germà dels pobles d'Amèrica, i dels pobles del món.

És pràctica i èticament inadmissible sacrificar a l'espècie humana invocant de manera demencial la vigència d'un model socioeconòmic amb una galopant capacitat destructiva. És suïcida insistir en disseminar-lo i imposar-lo com a remei infalible pels mals dels quals és, precisament, el principal causant.

Fa poc el senyor President d'Estats Units va assistir a una reunió de la Organització d'Estats Americans, a proposar-li a l'Amèrica Llatina i al Carib incrementar les polítiques de mercat, l'obertura de mercat, és a dir, el neoliberalisme, quan aquesta és precisament la causa fonamental dels grans mals i les grans tragèdies que viuen els nostres pobles: el capitalisme neoliberal, el Consens de Washington el que ha generat és major grau de misèria, de desigualtat i una tragèdia infinita als pobles d'aquest continent.

Ara més que mai necessitem, senyor President, un nou ordre internacional, recordem que l'Assemblea General de les Nacions Unides en el seu sisè període extraordinari de sessions, celebrat al 1974, alguns de qui estan aquí no havien nascut, segurament, o eren molt petits. Al 1974, fa 31 anys adoptà la declaració i el programa d'acció sobre un nou Ordre Econòmic Internacional, juntament amb el pla d'acció l'Assemblea General adoptà el 14 de desembre d'aquell any 1974 la Carta de Drets i Deures Econòmics dels Estats que concretà el Nou Ordre Econòmic Internacional, sent aprovada per majoria absoluta de 120 vots a favor, 6 en contra i 10 abstencions -això era quan es votava a Nacions Unides-, perquè ara aquí no es vota, ara aquí s'aproven documents com aquest document que jo denuncio aquí en nom de Venezuela, com irrito, nul i il·legal, s'aprovà violant la normativa de les Nacions Unides, no és vàlid aquest document!, s'haurà de discutir aquest document, el Govern de

Venezuela el farà conèixer al món, però nosaltres no podem acceptar la dictadura oberta i descarada a Nacions Unides, aquestes coses són per discutir-les i per a això faig una crida molt respectuosa, als meus col·legues els Caps d'Estat i als Caps de Govern.

Ara em reunia amb el president Néstor Kirchner i bé, jo treia el document, aquest document fou entregat cinc minuts abans, sols en anglès!, als nostres delegats i s'aprovà amb un cop de martell dictatorial, que denuncio davant el món com il·legal, irrito, nul i il·legítim.

Escolteu-me una cosa, senyor President, si nosaltres anem a acceptar això, és que estem perduts, apaguem la llum i tanquem les portes i tanquem les finestres! Seria lo últim: que acceptem la dictadura aquí en aquest saló.

Ara més que mai -dèiem- requerim reprendre, reprendre coses que es quedaren en el camí, com la proposta aprovada en aquesta Assemblea al 1974 d'un Nou Ordre Econòmic Internacional, per a recordar quelcom, diguem el següent, l'Article 2 del text d'aquella carta, confirma el dret dels estats de nacionalitzar les propietats i els recursos naturals que es trobaven en mans d'inversors estrangers, proposant igualment la creació de càrtels de productors de matèries primes. En la seva Resolució 3.201 de maig de 1974, expressà la determinació de treballar amb urgència per a establir un Nou Ordre Econòmic Internacional basat -escolteu-me bé, us suplico- "en la equitat, la igualtat sobirana, la interdependència, l'interès comú i la cooperació entre tots els estats qualsevol que siguin els seus sistemes econòmics i socials, que corregeixi les desigualtats i repari les injustícies entre els països desenvolupats i els països en desenvolupament, i assegurui a les generacions presents i futures, la pau, la justícia i un desenvolupament econòmic i social que s'acceleri a ritme sostingut", tanco cometes, estava llegint part d'aquella Resolució històrica de 1974. L'objectiu del Nou Ordre Econòmic Internacional era modificar el vell ordre econòmic concebut a Breton Woods.

Crec que el president d'Estats Units parlà aquí durant uns 20 minuts el dia d'ahir, segons m'han informat. Jo demano permís, Excel·lència, per acabar la meva intervenció.

L'objectiu del Nou Ordre Econòmic Internacional era modificar el vell ordre econòmic concebut a Breton Woods al 1944, i que tindria una vigència fins al 1971, amb l'enfonsament del sistema monetari internacional: sols bones intencions, cap voluntat per a avançar per a aquest camí, i nosaltres creiem que aquest era, i aquest segueix sent el camí. Avui reclamem des dels pobles, en aquest cas el poble de Venezuela, un nou ordre econòmic internacional, però també resulta imprescindible un nou ordre polític internacional, no permetem que un grapat de països intenti reinterpretar impunement els principis del Dret Internacional per a donar cabuda a doctrines com la "Guerra Preventiva", vaja que ens amenacen amb la guerra preventiva!, i l'ara anomenada "Responsabilitat de Protegir", però ens hem de preguntar-nos qui ens protegirà, com ens protegiran.

Jo crec que un dels pobles que requereix protecció és el poble d'Estats Units, demostrat ara dolorosament amb la tragèdia de Katrina: no té govern que el protegeixi dels desastres anunciats de la naturalesa, si és que anem a parlar de protegir-nos els uns als altres; aquests són conceptes molt perillosos que van delineant l'imperialisme, van delineant l'intervencionisme i tracten de legalitzar la falta de respecte a la sobirania dels pobles, el respecte ple als principis del Dret Internacional i a la Carta de les Nacions Unides han de constituir, senyor President, la pedra angular de les relacions internacionals en el món d'avui, i la base del nou ordre que propugnem.

Permeteu-me un cop més, per anar concloent, citar a Simón Bolívar, el nostre Alliberador, quan parla de la integració del món, del Parlament Mundial, d'un Congrés de parlamentaris, fa falta reprendre moltes propostes com la bolivariana. Deia Bolívar a Jamaica, al 1815, ja ho citava, llegeixo una frase de la seva Carta de Jamaica: "Que bonic seria que l'istme de Panamà fos per a nosaltres el que el de Corint pels grecs, tant de bo que algun dia tinguem la fortuna d'instal·lar allí un august congrés dels representants de les repúbliques, dels regnes, a tractar i discutir sobre els alts interessos de la pau i de la guerra, amb les nacions de les altres tres parts del món. Aquesta espècie de corporació podrà tenir lloc en alguna època de la nostra regeneració". Urgeix enfrontar de manera eficaç, certament, al terrorisme internacional, però no utilitzant-lo com a pretext per a desfermar agressions militars injustificades i violadores del Dret Internacional, que s'han entronitzat com a doctrina després de l'11 de setembre. Sols una estreta i veritable cooperació, i la fi dels dobles rasers que alguns països del Nord apliquen al tema del terrorisme, podran acabar amb aquest horrible flagell.

Senyor President: En tan sols 7 anys de Revolució Bolivariana, el poble veneçolà pot exhibir importants conquestes socials i econòmiques. Un milió 406 mil veneçolans aprengueren a llegir i a escriure en any i mig, nosaltres som 25 milions aproximadament i, en escasses setmanes el país, d'aquí a pocs dies, podrà declarar-se lliure d'analfabetisme, i tres milions de veneçolans abans exclosos a causa de la pobresa, foren incorporats a l'educació primària, secundària i universitària. Disset milions de veneçolans i veneçolanes -quasi el 70% de la població- reben, per primera vegada a la història, assistència mèdica gratuïta, inclosos els medicaments i, en uns pocs anys, tots els veneçolans tindran accés gratuït a una atenció mèdica per excel·lència. Se subministren avui més d'1 milió 700 mil tones d'aliments a preus mòdics a 12 milions de persones, quasi la meitat dels veneçolans, un milió d'ells ho reben gratuïtament, de manera transitòria. Aquestes mesures han generat un alt nivell de seguretat alimentària als més necessitats.

Senyor President, s'han creat més de 700 mil llocs de treball, reduint-se la desocupació en 9 punts percentuals, tot això enmig d'agressions internes i externes, que inclogueren un cop militar facturat a Washington, i un cop petrolier facturat també a Washington, tot i les conspiracions, les calúmnies del poder mediàtic, i la permanent amenaça de l'imperi i els seus aliats, que fins estimula el magnicidi. L'únic país on una persona pot permetre's el luxe de demanar el magnicidi d'un Cap d'Estat, és Estats Units, com passà fa poc amb un reverent anomenat, Pat Robertson molt amic de al Casa Blanca: demanà

públicament davant el món el meu assassinat i campa lliure, aquest és un delicte internacional!, terrorisme internacional!

Doncs bé, nosaltres lluitarem per Venezuela, per la integració llatinoamericana i pel món. Reafirmem aquí en aquest saló la nostra infinita fe en l'home, avui assedegat de pau i de justícia per a sobreviure com a espècie. Simón Bolívar, pare de la nostra Pàtria i guia de la nostra Revolució, jurà no donar descans al seu braç, ni repòs a la seva ànima, fins veure a l'Amèrica lliure. No donem nosaltres descans als nostres braços, ni repòs a les nostres ànimes fins a salvar la humanitat.

Senyors, moltíssimes gràcies.